

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHUNG QUỐC HOA KỲ

Phòng Thông tin - Văn hóa

Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh

Hà Nội, Việt Nam

(84-4) 831-4580 -- Fax: (84-4) 831-4601

TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ CỦA BỘ NGOẠI GIAO HOA KỲ

CÁC VẤN ĐỀ DÂN CHỦ, 7/2001

XÉT XỬ HÌNH SỰ TẠI HOA KỲ

QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN CỦA LUẬT HÌNH SỰ HOA KỲ

David Pitts

Năm nay là năm kỷ niệm lần thứ 70 một phiên tòa đã thu hút sự quan tâm của đất nước trong gần hai thập kỷ. Trường hợp những chàng trai Scottsboro ở bang Alabama đã trở thành nguyên nhân, một tiền đề cho phong trào về quyền công dân và dẫn đến hai thay đổi lớn trong những quy định của tòa án tối cao Hoa Kỳ và tăng cường những quyền cơ bản cho mọi công dân Hoa Kỳ. Trường hợp này cũng là một lời cảnh tỉnh rằng những quyền cơ bản được ghi nhận trong hiến pháp trên thực tế rất hiếm khi được thực hiện ngay lập tức mà thường chỉ được thực hiện từ sau khi đã rút ra những bài học thời gian trong hoạt động xét xử.

Câu chuyện sau đây của David Pitts đã đề cập tới tầm quan trọng của những quy định của tòa án tối cao. Ông đã đến Scottsboro để trò chuyện với ngài thị trưởng của thành phố và tìm hiểu những thay đổi của thành phố này kể từ phiên tòa đầu tiên vào năm 1931.

Tháng 3 năm 1931, chín chàng trai da đen tuổi từ 13 đến 21 đi trên một chiếc xe mui trần chở hàng qua vùng ngoại ô Alabama đã bị tống giam và xét xử - sau khi bị buộc tội đã cưỡng hiếp hai phụ nữ da trắng là Ruby Bates và Victoria Price đi cùng chuyến xe đó. Nơi xảy ra là Scottsboro, một thị trấn nhỏ được biết đến như là tên của một trong những vụ án về quyền công dân nổi tiếng nhất trong lịch sử nước Mỹ - một câu chuyện về sự phân biệt chủng tộc, sự dập khuôn và sự cấm kỵ về tình dục- những thứ là trọng tâm của Miền Nam đang bị cô lập hoàn toàn lúc bấy giờ. Tám trong số chín chàng trai đó đã bị kết án một cách vội vàng và bị tử hình. Roy Wright, 13 tuổi, đã thoát khỏi hình phạt này vào phút cuối cùng.

Trụ sở của tòa án nơi diễn ra phiên tòa đầu tiên vẫn nằm ở trung tâm thành phố, nhưng một người dân ở đó đã cho khách du lịch biết rằng những phiên tòa sau này đã được rời tới một nơi khác ở Alabama. Hầu hết những người được hỏi chỉ còn nhớ lơ mơ về những gì diễn ra ở nơi này bảy thập kỷ về trước. Một cụ già cho biết: "Khi phiên tòa diễn ra tôi còn là một cậu bé. Tôi chỉ nhớ lơ mơ rằng bố mẹ tôi có nhắc đến chuyện đó. Chỉ sau đó tôi mới nhận ra rằng một sự việc quan trọng đã xảy ra ngay trong thị trấn. Nhưng mãi đến khi quyền công dân trở thành một quyền vô cùng quan trọng thì tôi mới nhận ra điều này".

Tầm quan trọng của vụ án

Câu chuyện về những chàng trai Scottsboro không chỉ quan trọng trong lịch sử quyền công dân mà còn rất quan trọng đối với quá trình phát triển trong các quy định của hiến pháp bởi vì chính vụ án này đã dẫn đến sự sáng tỏ về sự đảm bảo của điều khoản bổ sung thứ 14 về "sự bảo hộ công bằng của luật pháp" và "sự phát

triển của pháp luật". Vụ án này cũng mở rộng quy mô việc đảm bảo của điều khoản bổ sung thứ 6 về quyền của bị cáo "có sự giúp đỡ của luật sư". Nói một cách cụ thể vụ án này vào phút chót cũng đảm bảo được một điều rằng mọi người Mỹ trong các phiên tòa hình sự đều có luật sư bào chữa, cho dù ở các bang hay liên bang, và đạt được yêu cầu là trong bồi thẩm đoàn không có sự phân biệt về chủng tộc hay dân tộc.

Điều khoản bổ sung thứ 6 trong hiến pháp Mỹ bao gồm những quyền khác nhau nhằm đảm bảo cho các bị cáo được xét xử công bằng. Quyền này được thực hiện thông qua luật sư đại diện. Nhưng trong suốt thời kỳ của nền cộng hòa, quyền bào chữa chỉ được áp dụng đối với những người có thể trả phí cho phiên tòa và tội của họ phải nằm trong những vụ phạm tội trong quyền hạn xét xử của liên bang. Điều này đã thay đổi đối với những chàng trai Scottsboro, những người đã bị buộc tội hiếp dâm, đây không phải luật của liên bang và họ cũng rất nghèo, họ không thể thuê luật sư để bào chữa cho mình. Cuối cùng thì họ cũng có hai luật sư nhưng hai luật sư thì hoàn toàn không đủ. Một người là đại diện cho hãng bất động sản Tennessee, ông ta luôn luôn uống rượu trong suốt quá trình diễn ra phiên tòa. Người kia là luật sư của địa phương và chưa từng tham gia một vụ án nào trong hàng chục năm.

Mốc quyết định đầu tiên của Tòa án Tối cao.

Trong vụ án Scottsboro, mốc quyết định đầu tiên được gọi là *Powell v. Alabama* (1932) sau khi một trong chín bị cáo được Tòa án Tối cao Hoa Kỳ tuyên bố rằng những bị cáo nghèo bị tuyên án tử hình phải có luật sư biện hộ. Tòa án đưa ra những quyết định của mình dựa trên điều khoản về tố tụng trong Điều khoản sửa đổi thứ 14 trong Hiến pháp Hoa Kỳ. Để có thể thay đổi được án tử hình, đa số tòa án đã nhận thấy rằng các chàng trai Scottsboro thiếu luật sư biện hộ cho mình. Tòa án đã quyết định rằng bào chữa là nền tảng cho quá trình tố tụng trong vụ án nghiêm trọng này, cho dù là ở tòa án bang hay tòa án liên bang.

Donald Lively viết trong cuốn sách mang tên "*Những mốc quyết định của tòa án tối cao*" rằng "Để thay đổi việc kết án này, tòa tối cao quyết định rằng sự phức tạp của phiên tòa hình sự cần đến một luật sư đại diện". Cho dù trong mốc quyết định *Powell v. Alabama* chỉ có quyết định rất hạn chế, nó chỉ áp dụng cho các trường hợp tử hình, nhưng các chuyên gia về hiến pháp cho rằng nó có ảnh hưởng mạnh tới luật pháp Hoa Kỳ vì đây là lần đầu tiên quyền được bào chữa được đưa ra trong những phiên tòa của bang cũng như của liên bang.

Thêm vào đó, theo như từ điển luật hiến pháp Hoa Kỳ giải thích "nó có liên quan chặt chẽ với điều bổ sung thứ 6 của Hiến pháp điều khoản về luật sư bào chữa và theo quy định của điều bổ sung thứ 14 nó phải được thực hiện ở các vụ án nghiêm trọng ở cấp bang"

Tầm quan trọng của quyết định này cũng được Maureen Harrison và Steve Gibert nhấn mạnh trong cuốn sách của mình với nhan đề "Những quyết định quan trọng của Tòa án Tối cao Hoa Kỳ". Họ viết "hiến pháp và luật của mỗi bang và quốc gia có ảnh hưởng mạnh đối với sự bảo vệ lâu dài và theo đúng thủ tục được đưa ra để đảm bảo cho sự công bằng của các phiên tòa trong đó mọi bị can đều công bằng trước pháp luật".

Mốc quyết định thứ hai của Tòa án Tối cao.

Tuy nhiên bang Alabama đã không chịu bỏ cuộc và tiếp tục xét xử vụ án Scottsboro cho dù các bác sĩ giám định cho hai người phụ nữ đã kết luận rằng họ không bị hãm hiếp và thậm chí cô Ruby Bates đã rút lại những lời khai của mình một tháng trước khi phiên tòa mới bắt đầu. Hai bị cáo Heywood Patterson và Clarence Norris vẫn bị kết án tử hình. Mốc quyết định thứ hai của Tòa án Tối cao Hoa Kỳ là *Norris v. Alabama* (1935) một lần nữa chống lại án tử hình vì thời gian này bang Alabama vẫn cấm những người Mỹ gốc Phi tham gia vào bồi thẩm đoàn. Quyết định này đã chỉ ra "sự loại trừ hoàn toàn" những người da đen ra khỏi bồi thẩm đoàn và cũng như một số người khẳng định rằng việc người da đen không được đối xử công bằng chính là "cơ sở cho tội ác".

Nhận xét tầm quan trọng của quy định Norris, cuốn sách *Những hướng dẫn của Oxford đối với những quyết định của Tòa án Tối cao* cho rằng sự loại bỏ có hệ thống đối với những người Mỹ gốc Phi trong các bồi thẩm đoàn quan trọng và bồi thẩm đoàn ở các phiên tòa đã phủ định sự công bằng trước pháp luật của những bị cáo người Mỹ gốc Phi được đảm bảo trong Điều khoản sửa đổi thứ 14. James Goodman đã viết trong cuốn sách "*Những chàng trai Scottsboro*" của mình rằng thực tế thì họ đã bị bồi thẩm đoàn "công minh" từ chối một phiên tòa công bằng. Theo ý kiến của công chúng thì Tòa án Tối cao đã đồng ý với ý kiến cho rằng những người da đen đã bị loại bỏ một cách có hệ thống và độc đoán ra khỏi danh sách bồi thẩm đoàn của bang Alabama và nó đi ngược với những bảo đảm trong Điều bổ sung thứ 14.

Bất chấp hai quyết định của Tòa án Tối cao Hoa Kỳ phản đối việc tiếp tục truy tố vụ án này bang Alabama vẫn tiếp tục kiên trì mở thêm hai phiên tòa nữa. Và cuối cùng thì năm trong số chín chàng trai này đã bị kết án và bị tù nhiều năm. Người cuối cùng được ra tù vào năm 1950. Bốn người còn lại cũng được trả tự do. Mặc dù Tòa án Tối cao Hoa Kỳ không cứu năm trong số các chàng trai Scottsboro thoát khỏi tù tội, nhưng cơ quan này đảm bảo rằng họ không phải chịu án tử hình. Căn cứ theo hiến pháp, tầm quan trọng của vụ án là ở chỗ Tòa án Tối cao Hoa Kỳ đã tận tụy theo đuổi quyền được có luật sư bào chữa, ít nhất là trong các vụ án tử hình. Cơ quan này cũng lưu ý rằng việc loại trừ công dân ra khỏi bồi thẩm đoàn vì lý do chủng tộc sẽ không được chấp nhận. Mốc quyết định *Norris v. Alabama* cuối cùng được ra năm 1935- chứ không phải ngay thời đó - đã dẫn đến việc bãi bỏ mô hình tất cả thành viên của bồi thẩm đoàn là người da trắng tại khắp miền nam.

Các quyết định của tòa án sau đó

Liên quan đến mốc quyết định *Powell v. Alabama*, các quyết định cuối cùng của Tòa án Tối cao đã củng cố quyền bảo đảm có luật sư bào chữa. Trong cuốn *Johnson v. Zerbst* (1936), Tòa án Tối cao Hoa Kỳ đã tuyên bố rằng tất cả các bị đơn phải đối mặt với những lời buộc tội tại tòa án liên bang đều được tòa chỉ định luật sư bào chữa. Trước đó (từ năm 1790), chỉ những người bị kết án tử hình tại một tòa án liên bang mới được tòa chỉ định luật sư bào chữa. Trong những năm 40 của thế kỷ 20, Tòa án đã mở rộng quyền này cho các bị can phạm trọng tội ở cấp bang bị buộc những tội ít nghiêm trọng hơn ở tòa án cấp bang so với các chàng trai Scottsboro. Nhiều tòa án tối cao cấp bang cũng yêu cầu chỉ định luật sư, đặc biệt cho các vụ trọng án hình sự.

Tuy nhiên, đến cuối năm 1963, vẫn còn bảy bang không yêu cầu chỉ định luật sư cho bị cáo trong các vụ trọng án ở cấp bang. Tòa án tối cao Hoa Kỳ đã yêu cầu toàn bộ quốc gia tuân thủ theo quyết định đưa ra trong mốc quyết định *Gideon v. Wainwright* (1963), theo đó áp dụng Điều luật bổ sung thứ 6 về quyền được có luật sư bào chữa ở tất cả các bang, cũng như trong các vụ trọng án của tòa án liên bang. "Quyền tham khảo ý kiến luật sư của bị cáo có thể không phải là chính yếu và quan trọng cho phiên xét xử công bằng ở một số nước khác", thẩm phán Hugo Black nói, "nhưng lại là quan trọng đối với chúng tôi"

Quyết định này là cực điểm của một trong những vụ án gây ấn tượng nhất trong luật hiến pháp Hoa Kỳ, và được ghi chép đầy đủ trong cuốn sách *Tiếng kêu của Gideon* năm 1964. Lee Epstein và Thomas Walker đã phát biểu trong cuốn sách nổi tiếng của hai ông là "*Luật hiến pháp vì đất nước Hoa Kỳ đang thay đổi*" rằng "Gideon là một quyết định vô cùng quan trọng". Nó đã mang đến "sự đại diện hợp pháp cho những bị cáo trước đây chưa từng có luật sư biện hộ cho mình".

Những quyết định sau đó của Tòa án Tối cao được đưa ra vào cuối những năm 60 và đặc biệt vào đầu những năm 70 đã mở rộng quyền được có luật sư biện hộ vào năm 1963. Vào năm 1972 tòa án đã tuyên bố rằng quyền có luật sư không chỉ áp dụng cho các bị cáo ở các bang và liên bang phạm tội nghiêm trọng mà còn áp dụng trong tất cả các phiên tòa mà các bị cáo có thể bị tù giam. Hoa Kỳ đã trải qua một chặng đường dài kể từ vụ án 9 chàng trai Mỹ gốc Phi trẻ tuổi, hoảng hốt trong phòng xử án bẩn thỉu và nóng bức vào mùa xuân năm 1931 trong một phiên tòa liên quan đến tính mạng của họ.

Tuy nhiên trong vụ án của những chàng trai Scottsboro với sự can thiệp của Tòa tối cao Hoa Kỳ đã khởi đầu cho một loạt những quyết định quan trọng nhằm thúc đẩy những quyền cơ bản cho mọi người Mỹ và đảm bảo rằng vấn đề phân biệt chủng tộc đặc biệt này sẽ trở thành một dấu ấn không chỉ trong lịch sử quyền công dân mà còn trong quá trình phát triển lâu dài của ngành luật Hoa Kỳ. Chính vụ án này đã làm nảy sinh ra những cuộc tranh luận trong suốt những năm 1930 và vẫn còn vang tới tận bây giờ, khẳng định lại sự bảo hộ công bằng của luật pháp.

Toàn văn bằng tiếng Anh có trên Internet tại:

<http://usinfo.state.gov/journals/itdhr/0701/ijde/pitts.htm>